

Samfunnsutvikling og betydelig vekst i Ringerike

Et innspills notat
med utgangspunkt i Formannskapetets ønske om å ta grep over samfunnsutviklingen i Ringerike

Ordfører Kjell B. Hansen
Ringerike, 23. august 2016/Torbjørnerud 14. juni 2017

Utgangspunkt

- Ringerike foran store endringer både i kort-, mellom-, og langsiktig perspektiv
- Nye nasjonale samferdsel og transportløsninger generer opp mot en dobling av folketallet mot 2040
- Uavhengig av bane og vei er det behov for å legge tydeligere rammer for utviklingen i Ringerike
- Det er kommunen som må ta grep og sette premissene for god samfunns-, tettsteds- og byutvikling
- God helhetlig utvikling krever bred medvirkning, klare visjoner og målstyring
- Helhetlige planer og strategier for samfunnsutviklingen og arealplaner ivaretas best av en offensiv kommune med beslutsomme folkevalgte organ.
- Dette handler om kommunen og de folkevalgte som initiativtaker og retningsgiver for egen og byens utviklingsprosesser
- Kommunestyret og Formannskapet, som lovpålagte vedtaksorganer har ønsker å ta grep om samfunns-, by og tettstedsutvikling i Ringerike kommune.

Politisk styrt samfunnsutvikling

- Forutsetter aktivitet, at man har orden og gode politiske prosesser for prinsippfastsetting og i utviklingsarbeidet
- Dette betyr ikke at folkevalgte skal tre inn i saksbehandlerrollen – den styres av rådmannen på grunnlag av vedtak
- De politiske overordnede prosesser om hvordan man best kan ta grep hører inn under de folkevalgtes domene
- Dette er krevende i en situasjon med behov for endring og mål om befolkningsvekst, næring og arbeidsplasser
- Derfor handler dette også om informasjon, forankring, drøfting og avklaringer om retninger, veivalg og premisser
- Det antas viktig at utviklingsarbeidet blir håndtert med dedikert fokus i lys av hensyn til fellesskapet og dets behov

Arbeidskrevende

- Forutsetter aktivitet, bred innbyggermedvirkning, orden og gode politiske prosesser for prinsippfastsetting i utviklingsarbeidet
- Dette betyr ikke at folkevalgte skal tre inn i saksbehandlerrollen – den styres av rådmannen på grunnlag av de vedtak som folkevalgt organ fatter
- Arbeidet er krevende hvor målene er og oppnå befolkningsvekst, voksende næringsliv og flere arbeidsplasser
- Stødig forutsigbar styring basert på samhandling mellom kommunen og samfunnets aktører er krevende, men er en nødvendig
- Kort sagt **kan** Formannskapet, sammen med kommunens øverste styrende organ, settes i posisjon til å bli motor i utviklingsarbeidet ved :
 - Å skape klarere helhetlig politisk styring og inkludering
 - Å øke den folkevalgte innflytelsen og medvirkning i arbeidet med å forme Ringerikes fremtid
 - Å styrke helhetsvurderingene på overordnet plan og strategi nivå
 - Å bedre kontakten med innbyggerne gjennom dialog og høringer

KORT OM PROSESS

23.08.16	Formannskapsmøte	Informasjon og innspill, jfr. saknummer 164/16 – samfunnsutvikling og vekst
	Bearbeiding	Ordfører, varaordfører og gruppelederne (alle partiet) bearbeider skissens innhold, Rådmannen utreder og utarbeider saksfremlegg
11.10.16	Formannskapsmøte	Realitetsdrøfting og konkluderer med utgangspunkt i ordinært saksfremlegg
24.11.16	Kommunestyremøte	Behandler saksfremlegg og Formannskapets innstilling i saken
24.11.16	Kommunestyremøte	Fastsetter budsjett og handlingsplan 2017-2021
01.01.		Ringeriksløftet iverksettes, forutsatt aksept og budsjettvedtak

Kommentar:

Varaordfører foreslås inn i heltidsfunksjon fra og med 1. september 2016 for både å bistå i arbeidet med å utvikle modell, og utføre utviklingsrettede oppgaver i samråd med ordfører.

Ordfører og varaordførerrollen

Ordfører

- er rettslig og formell representant for kommunen
- er valgt som ordfører for hele formannskapet og for hele kommunestyret og leder møtene i disse organer
- har medansvar for at de sakene som skal behandles blir behandlet i samsvar med reglement og lover
- skal være kjent med Offentlighetsloven og Forvaltningsloven m.v.
- skal være kjent med Plan- og bygningsloven i forhold til krav om planstrategi, kommuneplanlegging, konsekvens vurderinger, medvirkning og høringsprosesser
- er en offentlig person
- skal tilrettelegge for åpne demokratiske prosesser
- ta initiativ til felles informasjonssamlinger og nødvendig folkevalgtopplæring
- er i større grad enn de andre folkevalgte et ombud for innbyggerne
- er viktig kontaktperson når statlige organer skal ha kontakt med kommunen og motsatt, herunder samarbeid i region
- har en viktig koordinerende rolle mellom politisk og administrativt nivå, løpende kontakt med rådmann
- er pådriver i saker som er til behandling i stats- eller regionale etater, samferdselssaker og kollektivtilbud, lokaliseringer og etablering av bedrifter og statlige arbeidsplasser, jakte på midler til prosjekter og utviklingstiltak
- har i kraft av vervet også en uformell rolle og status i kommunen versus innbyggerne og næringsliv

Varaordfører

- må være forberedt på å ta over møteledelse og andre av ordførerens oppgaver på kort varsel - uforutsigbarhet
- bør ha kjennskap til de sakene som er under arbeid i administrasjonen - omfattende og krevende
- bør være orientert om aktuelle kommunale saker til en hver tid - omfattende og krevende

Kontrollutvalget

Basert på henvendelse inviterte kontrollutvalget ordfører til møte om habilitet og om myndighetsforhold knyttet til funksjonen ordfører versus funksjonen varaordfører etter kommunelov og kommunens eget delegeringsreglement.

Brevet ble mottatt 12.05.16 og har følgende tekst:

Til ordfører

Vi viser til orientering ved ordfører om blant annet begrensninger i delegeringsreglementet. Kontrollutvalget har gått igjennom reglementet.

Kontrollutvalget har merket seg at § 2.2 er formulert slik at den gir lite eller ikke noe handlingsrom for endring uten at Kommunestyret har godtatt dette.

Kontrollutvalget anbefaler derfor ordfører å fremme forslag for kommunestyret som muliggjør raskere behovsstyrte Organisasjonsendringer i den politiske struktur, for å fremme raskere politisk saksbehandling

Ordføreren mener dette er naturlig drøfte i forbindelse med den evalueringen av ordningen, som er forutsatt av Kommunestyret, jfr. vedtak pkt. 4 i møte den 24.11.2016.

Kommunestyrets vedtak 24.11.2016

1. Ordførerkontoret styrkes i tråd med saksfremlegg, ifr. FS sak 208/16, FS sak 164/16 og i KS sak 148/16.
2. Begrunnet i hensiktsmessighet trer varaordfører inn i 100 %, jfr. Kommuneloven § 9.
3. Godtgjøringsreglementet for folkevalgte endres slik at årsgodtgjøring til varaordfører tilsvarer 100 % av ordførerens godtgjøring. Godtgjøringsreglementets pkt. 3.2.1 varaordfører endres til: Varaordføreren skal på bakgrunn av kommunestyrets vedtak i sak 148/16 ha fast godtgjørelse tilsvarende 100% av ordførerens årlige godtgjøring.
I kommunestyret møter varaordfører som varaordfører, og møtegodtgjøring og tapt arbeidsgodtgjøring inngår i varaordførers godtgjøring.
4. Ordningen evalueres våren 2017 og rapport med innstilling om vegen videre fremlegges som egen sak i kommunestyrets møte i juni 2017.
5. Kostnader som følger av ordningen innarbeides i budsjett 2017.

Kommentar: Kontrollutvalget i Ringerike kommune har avholdt møte med ordfører, stilt spørsmål om ordningen, habilitet og myndighet.

Evaluering

Evalueringen bør gjøres av Formannskapet og saken fremlegges med innstilling til Kommunestyret.

Hovedspørsmålet er om ordningen har svart til forventningene og gitt tilsiktet effekt på utviklingsarbeidet.

Ordførerens syn er at ordningen rent praktisk fungerer, men at det er utfordringer knyttet til det formelle ut fra en oppfatning om at det nok er behov for løpende formelle drøftinger og politisk vedtak som i realiteten er behovet i årene fremover. De formelle funksjoner og roller er i en slik forbindelse hjemlet i Kommunelovens kapittel 9.

Følgende resultat av evalueringen kan tenkes:

- 1 At ordningen bringes til opphør
- 2 At ordningen videreføres eventuelt i revidert form At det etableres formelt møte en gang i uken for
- 3 Formannskapet som vil bety 20 % stilling pr. medlem og ved oppnevning av saksordførere til ulike overordnede saker
4. Andre formelle og effektive beslutnings- og oppfølgingsordninger

Alternativ 3 anvendes blant annet i Ringsaker kommune.

OPPGAVE

Formannskapet oppfordres i møte den 14.06.17 til og fremføre synspunkter knyttet til ordningen. Det vil anvendes som innspill til nærmere evaluering, saksfremlegg og avklaring om fremtidige løsninger. Saksfremlegg med evaluering bør da fremlegges de respektive partier til høring. Målet bør være slutt behandling i kommunestyrets møte august/september.

Det er ønskelig med både en muntlig meningsutveksling i dagens møte, gjerne i grupper som da fremlegger sine syn skriftlig.

For ordens skyld nevnes at det er Formannskapet som kollegium som evaluerer.

